

VECKOBLADET

Nr 11 webbform

090327

Filmtips

IFEMA

April 1-4 2009

4th international female filmfestival i Malmö på biograf Spegeln. [Till hemsidan](#)

Kulturtips

Cream

På Lunds Stadsteater lördag 28 mars kl 18. [Läs mer](#)

Änkeman Jarl

29 mars på Lunds Stadsteater. [Läs mer](#)

Krister Jonsson Trio

Ständigt aktuell Malmögittarrist i full frihet, Picknickkonsert 31 mars på Victoriateatern [Läs mer](#)

JERK

På Inkonst 31 mars.

En av Frankrikes mest spännande unga regissörer, Gisèle Vienne gästspelar med en egendomlig, poetisk, rolig och rå föreställning om en seriemördare. [Läs mer](#)

Boban i Marko Markovic Orkestar

Balkanbrass när det är som bäst! På Babel 2 april. [Läs mer](#)

Sahara Hotnights

på Mejeriet i Lund den 3 april [Läs mer](#)

Gäckanden

fredag 3 april kl 19 & lördag 4 april kl 18 på Lunds Stadsteater. [Läs mer](#)

Tummel

Klezmer, balkan, pop & folkrock. På Babel 4 april. [Läs mer](#)

Frankenstein

Kesselofski & Fiske Picknickteater på Victoria 3-4 april [Läs mer](#)

Mooms x 2

Två föreställningar för en biljett! Se både "Det måste ju va nåt som inte är fel" och "Pajazzo"

på en och samma kväll. Två soloföreställningar, två timmar, endast två kvällar.
På Moomsteatern 3-4 april [Läs mer](#)

Den Skalliga Sångerskan av Eugène Ionesco
En svart komedi, klassisk absurd teater, premiär 3 april på Bredgatan Lund och premiär 8 april på Teater 23 i Malmö [Läs mer](#)

Den Vilda Bebin
På Teater Sagohuset i Lund 4, 5, 6, 7, 25 och 26 april.
Vår största succé någonsin, nu tillbaka i Lund efter 150 spelningar allt från Shanghai till Finnsång. Sista chansen att se Lilla Vild, Herr Kanin och Herr Giraff åka ut på ett oförglömligt äventyr. [Läs mer](#)

Tills döden skiljer oss åt
Söndag 5 april på Lunds Stadsteater. [Läs mer](#)

Operation Cykelhjälm
Institutet på Inkonst, Malmö 18 mars-5 april [Läs mer](#)

Spring awakening
Tisdag 7 april & onsdag 8 april på Lunds Stadsteater. [Läs mer](#)

Författarträff

Onsdagen 1 april kommer författaren Åke Kilander att berätta som [sin bok om FNL-rörelsen i Sverige 1965 -1975](#), som kom ut på Leopard förlag förra året.

Boken bygger på intervjuer med aktivister, från de tidigaste åren fram till befrielsen av Saigon. Här är ett utdrag av [recensioner](#) tillgängliga på nätet. Boken har presenterats på ett stort antal möten runtom i landet, i samarbete med olika ABF-föreningar. Nu kommer turen till Lund. Mötet äger rum på Biblioteket Väster (Örnvägen 66), onsdag 1 april, kl 19.00

Författarträffen i Lund är ett samarrangemang mellan ABF; Biblioteket Väster och föreningen Afghanistansolidaritet i Skåne

Bonusdebatten

I dansen kring guldkalven i form av "bonusar" verkar alla jordiska makter vara ungefär lika insyltade, alla från näringslivsdirektörer till offentlig sektor via arbetarledare deltar tydligt i den. Vad säger då högre auktoriteter?

Jesus kommenterar bonusdebatten:

”Sälj allt du äger och dela ut åt de fattiga. Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike.”

(Lukas 18:22-24)

Marknadsfundamentalismen 1

Nytt läge?

Jag var på politiskt möte i en källare vid Kattesund på torsdagskvällen. Talare var Carl Tham, ämnet marknadsfundamentalismen och arrangörer ABF och Socialdemokratiska studentklubben (varför kan inte vi i vänsterpartiet ha offentliga möten med intressanta gäster?).

Det var ett bra möte, och Thams huvudtes var att vi alla, alltsedan 1980 när Thatcher och Reagan vann, har varit fångade i en ideologisk fälla. Idén om marknadens överlägsenhet har gällt. Det är som hade det varit en naturlag: låter man bara kapitalet ha fritt spelrum söker den sig till det som ger mest utbyte och därmed högst samhällsnytta. Det hela har nått fullkomligt absurda höjder och det långt inne i den svenska välfärdsstaten.

Ta t.ex. det här med friskolor. OK, de förmodades ju ge en pedagogisk förnyelse, även om det är tveksamt om de gjort det. Men därutöver: vi har som det enda land i världen skolor som drivs av koncerner som är vinstgivande och som mycket riktigt tar hem stora pengar från det offentliga som finansierar dem. Varför gör vi så, varför behöver vi ha marknad där? Och ta landets universitet och högskolor som betalar fantastiska belopp i hyror för att nyttja de lokaler som används, allt för att Akademiska Hus ska leverera in pengar till finansdepartementet. Universiteten är ju inga vinstdrivande verksamheter, varför ska de behöva verka under sådana omständigheter?

Man kan visst förklara hur det kommer sig att socialdemokratin varit så svag i sina försvar för den offentliga sektorn och den svenska samhällsmodellen. Men nu är det dags att stå upp till försvar för blandekonomin.

När bladen vänds

Ja, sa Carl Tham, det kanske är så att bladen i historieboken håller på att vända just nu. Det kan man inte säga säkert, men det är uppenbart att socialdemokratin måste bli mer aktiv nu. Ledningen har suttit tyst när den i stället för alla skulle tala om hur djup den ekonomiska krisen är. AMF-historien ska naturligtvis inte hängas på Wanja, hon har bara gjort som alla andra. Men det är ett nytt läge nu och det kan vi använda oss av.

Min egen kommentar är bara att Tham ju inte är ekonom men han har en bred erfarenhet av svenskt samhälle, är en vaken och välformulerad intellektuell och en försvarare av klassiska socialdemokratiska idéer om jämställdhet och social rättvisa. Det var roligt att höra honom.

Vi var väl så där 15 åhörare och borde varit 150. Tommy Carlstein, den gamle tidsgeografen, bidrog väl med goda synpunkter lätt maskerade till frågor.

Sten H.

Marknadsfundamentalismen 2

Carl Tham/Världskrisen – är detta slutet på marknadsfundamentalismen?

Först en reservation. Jag kom sent till föreläsningen pga oskicket att starta möten klockan 18 i stället för 19. Men detta är vad jag erfor:

Carl Tham, socialdemokratisk intellektuell med erfarenhet av många uppdrag i socialdemokratins och den statens tjänst under snart 40 år, riktade skarp kritik mot den socialdemokratiska ledningens passivitet.

Partiledningen är försjunknen i ett oerhört tigande. Inte ett ord om den världsomspännande krisen och dess orsaker. Inte ett försök att kanalisera folkets oro och vrede. Inget reformistiskt alternativ. Affären med Vanja Lundin och andra ledningsklantskallars agerande hade lett till att den folkliga vreden riktas mot LO och socialdemokratin i stället för mot den borgerliga regeringen.

Kongressen 2001 var ett förlorat tillfälle. Man antog ett partiprogram med udden riktad mot planekonomi i stället för mot marknadsliberalismen.

Vad ska vi göra? Vi måste gå till ideologisk offensiv. Vi har trots allt en del att vara stolta över. Vi har skyddat välfärdssystemet. Men accepterandet av marknadstänkandet har trängt djupt in i det socialdemokratiska partiet.

Här ser vi i tv hur chefen för den amerikanska centralbanken Alan Greenspan gråtande bekänner att han tagit miste och att han inte förstår mekanismerna bakom världskrisen. Vad vi ser är upptakten till ett klasskrig. Men partiledningen tiger.

Vi måste rehabilitera blandekonomin. Vi måste peka på regeringens arbetarfientliga politik som exempelvis förstörandet av a-kassan.

Kommunerna måste få statligt stöd. Skattetrycket är nu bara 46%. Skatterna måste höjas för att korrigera ojämlikheten i samhället. Miljöpolitiken får inte överlämnas till marknaden. Det krävs statliga styrmedel. Vi har tappat greppet om skolpolitiken. Friskolorna har inte lett till någon pedagogisk förnyelse. Ingen annanstans i världen kan börsnoterade företag ta över skolor och bedriva vinstgivande verksamhet.

Den nationalekonomiska vetenskapen är korrumpad. Ekonomer som skapat de instrument för utlåning som orsakat finanskrisen har fått nobelpris. De abnorma direktörlönerna och bonussystemen har lett till att en liten grupp fått tillgång till en mängd kapital som de inte kunnat ägna åt annat än spekulationer. Jättelika summor flyter sedan länge omkring i världsekonomin. Den lilla direktörsligan är världens mest effektiva fackliga organisation.

Carl Thams föreläsning var knappast hoppfull. Det förebådade slutet för marknadsfundamentalismen verkade avlägset. De närvarande SSU:arna föreföll inte beredda att ta ledningen i klasskriget. Just onsdagen den 26 mars 2009 led socialdemokratin årtusendets mest förödande politiska nederlag i den riksdagsdebatt där man hoppats vinna en första delseger i den långa kampen för regeringsmakten 2010.

Gunnar Stensson

Lever den ekonomiska eliten i sin egen värld?

Ständigt kommer det nyheter som får en att undra om det ekonomiska toppskiktet helt har tappat kontakten med verkligheten. De fortsätter som om ingenting hade hänt, så länge de inte blir handfast påmind. Man kan börja undra om de ens läser Wall Street Journal? Men man kanske ska komma ihåg att till alldeles nyligen var det deras verklighet som gällde och världen var deras. Plötsligt är den inte det längre, och det kan ta lite tid att riktigt inse det.

Har de varit förblindade av girighet och inte följt reglerna? Knappast. Det är väl snarare så att de har spelat helt enligt reglerna. Ekonomin har handlat om ständig expansion, och deras drift att ständigt öka sina egna inkomster skulle dra samhällsekonomin med sej. Bonusdirektörerna har haft rollen som förare, med uppgift att hela tiden öka farten. En dag blev det bara stopp, och fast man fortsätter att trampa på gasen så står bilen stilla. Rätt var det är, börjar den till och med att rulla bakåt, och föraren fattar ingenting.

Under de senaste decennierna verkar de ekonomiska spelreglerna ha liknat pyramidspelets.

Så länge expansionen pågick, tjänade alla på det som var med i spelet. Alla blev rikare, i synnerhet de som satt i pyramidens topp. Men vår planet och dess resurser är ändliga, och när pyramiden till sist inte längre kunde bygga ut sin bas, märktes det allra sist högst uppe i toppen.

Nya spelregler

Ekonomi ska nu sättas igång igen, men då behövs det helt andra spelregler, spelregler som är inriktade på en långsiktig hållbar utveckling. En ekonomisk verklighet som kan tilltala de ekonomiska förvaltarnas förväntningar på snabba, höga vinster och återskapa deras förtroende för ekonomin kommer knappast tillbaka i brådrasket, och de ekonomiska resurserna ser inte ut att räcka till för att behålla de nuvarande svindyra direktörerna på den ersättningsnivå de anser sig behöva för att kunna fungera i sitt arbete. I en ny situation med nya spelregler behövs det i stället andra slags företagsledare, företagsledare som ställer andra sorters ekonomiska krav, för egen del såväl som för företagets del, företagsledare som har andra sorters kompetens, än dem som var gängse när kortsiktig expansion var det allt överskuggande målet.

För att rekrytera företagsledning med en annan inriktning skulle det behövas starka ägare. Traditionellt starka ägare som Wallenbergarna har verkligen inte agerat kraftfullt i förhållande till företagen under den senaste tidens utveckling. Men det finns andra människor som har ännu större intresse av att ekonomin fungerar och att den fungerar långsiktigt! Är det inte läge för pensionsfonderna att lämna den havererade kvartalsekonomin bakom sig och börja ta ett genomtänkt ägaransvar med inriktning mot en hållbar ekonomisk utveckling?

Lars-Åke Henningsson

Fyrtioalisterna

Det har sagts mycket om oss fyrtioalister. Vi är många. Det får väl dock tillskrivas våra föräldrar. Många av oss föddes ju under kriget och det påstås att nativiteten ökar när det är krig. Många av våra föräldrar var ju också krigsbarn.

Så sades det att det var vi som såg till att barnomsorgen blev utbyggd. Det skall nog inte tillerkännas bara oss. Jag tror trettiotalisterna började och att vi fortsatte. Det bör ju också

noteras att det var först vår barngeneration som fick en fullt utbyggd omsorg. Så blev vi jätteproppen Orvar. Jag tror det var en SSU-chef, Thorwaldsson?, som började tala om Orvar. Jag har också för mig att det var ytterligare en, kanske två, SSU-chefer som fortsatte generationskampen. Jag menar, visst har den arbetslöse fyrtioalisten en hel del gemensamt med Percy Barnevik, som ju också blev av med

jobbet. Och visst borde Göran Persson bjuda hem en hemlös fyrtioalister och dryfta sina gemensamma problem. Men egentligen är det väl inte riktigt sant det de påstod, SSU-arna. Det är väl sannare och säga att det är den generation som just då är runt 50 år som är jätteproppen. Så nu är det de själv, Thorwaldsson och de som är Orvar, det vill säga 50- och 60-talisterna.

Så blev vi köttberget. Men det skall väl mer ses med humor. Proppen, unge Nuder, fick ju också en uppsträckning av sin chef, tidigare nämnde Göran.

Så påstod man att vi skulle rensa AP-fonderna och inte lämna ett öre kvar till kommande generationer. Riktigt hur det skulle gå till i det nya systemet som har vattentäta skott mellan varje individ, är frågan. Hade vi fått behålla ATP hade vi lyckats. Det hade bara varit att jobba

som sa... attan i 15 år så hade vi fixat det. Men vi skall nog fixa det på något sätt så att undersköterskans barn som är mäklare och redan tjänar 40.000 i månaden inte får ut något ur pensionssystemet. Vi måste helt enkelt säga till vår barn- och barnbarnsgeneration att de pensionssparar så att de inte står där på bar backe om några årtionden.

Ytterligare beröm som sagts om oss är att vi nu kommer att se till att sjukvården och äldreomsorgen blir fullt utbyggd och med resurser som gör att vi inte behöver några köer, nu när vi själv kommer att konsumera massor av omsorg. Inte ens detta beröm skall vi dock ta till oss helt. Genom att vi blir allt äldre så kommer det att finnas massor av pensionärer som kommer att trycka på.

Sen uppfinner vi säkert ett livselexir som gör att vi blir 110 år, i snitt. Se där, där var lösningen på hur vi rensar AP-fonderna. Genom att vara pensionärer i snitt 45 år, trefalt vad man räknat med, så kan det inte bli många ören kvar till 50-talisterna och kommande generationer.

Generation mot generation!

Leve generationskampen!

Fyrtioalisten

Borgarna devalverar kommunens gröna tillgångar

På grund av borgarnas skattesänkningar står Lunds kommun illa rustad att möta den djupgående krisen i det kapitalistiska systemet. Skattesänkningarna har gjort att de borgerliga redan under år 2009 måste börja skära i välfärden. Fullmäktiges borgerliga majoritet har beslutat att alla nämnder ska göra nedskärningar på en procent.

Tekniska nämnden hade i mitten av denna månad att ta ställning till hur nedskärningarna skulle tas ut i nämndens verksamheter. Borgarna ville att den i särklass största besparingen skulle tas ut på Park- och naturkontoret, medan Gatukontoret skulle komma relativt lindrigt undan.

DV, S och V ville undanta parkverksamheten från besparingar och lägga mer besparingar på gator och trafik. Det gemensamma rödgröna förslaget röstades förstas ner av den borgerliga majoriteten. Samtliga tre rödgröna partier reserverade sig mot beslutet. Här följer Demokratisk Vänsters reservation:

”Parkskötseln i Lunds kommun är eftersatt, vilket alla lundabor tydligt gett uttryck för i mängd klagomål till Tekniska förvaltningen. Det eftersatta parkunderhållet har också fått en grundlig genomlysning i dokumentet ”Parkunderhåll – Inventering och analys av underhållsbehov i Lunds parker Projekt 2007-2008”.

Samtidigt som parkerna förfaller på grund av otillräckligt anslag för underhåll är behovet av nyplantering av träd skriande på grund av den omfattande fällningen av sjuka träd.

De borgerliga partiernas reaktion på detta är beskärning. Inte av buskar och träd, utan av budgeten för parkunderhåll. Den samlade borgerlighetens beslut att beskära det redan anorektiska anslaget till Park- och naturkontoret med 600 000 kronor leder ytterligare förstöring av det ”gröna kapitalet”.

Som motförslag till de borgerligas nedskärningsförslag DV, S och V ett gemensamt yrkande om att inga nedskärningar skulle göras på park- och natur. Detta förslag röstades alltså ner av den borgerliga majoriteten. Demokratisk Vänster reserverar sig till förmån för yrkandet att inte skära ner på anslaget till Park- och naturkontoret.

Borgerlighetens budskap till lundaborna är tydligt: Parkunderhållet ska fortsätta vara eftersatt. Nyplanteringen av träd skall bromsas. I borgarnas Lund devalveras de gröna tillgångarna.”

Ulf Nymark, Demokratisk Vänster

Vad vill vi göra med skolan i Lund när vänstern tar över?

2008 blev Lund bästa skolstad. Det firas i dagarna. Utmärkelsen bygger på den kvalitet som byggdes upp under mandatperioden 2002-2006.

Borgarna gjorde sin första budget 2007. Den började tillämpas vårterminen 2008. Det var då förfallet i Lunds skolor började med minskade anslag, större grupper i förskolan, ett okänsligt fördelningssystem i grundskolan under rubriken skolpeng, en klumpig omorganisation av modersmålsundervisningen och nedskärningar i Komvux. Konsekvenserna av allt detta kommer att börja synas 2009 och fördjupas 2010.

Det kommer att ta ytterligare ett par år innan en reformpolitik på skolans område börjar synas i skolresultaten. I stället får vi ta ansvar för de försämringar som är konsekvensen av borgarnas skolpolitik. Som den gamla barnmobarramsan sa: ”Att riva ner är lätt. Att bygga upp är värre.” (Medan man läser ramsan för man en hand över offrets ansikte, först neråt från pannan, sen uppåt från hakan, varvid man ser till att näsan får sig en törn).

Skoldebatt

Vi behöver en livligare och bredare skoldebatt inom vänsterpartierna i Lund. I synnerhet i dagens kris. Skolan viktigare än någonsin. Den får inte rustas ner som skedde under 90-talskrisen. De närmaste åren blir satsningar på komvux och annan vuxenutbildning ofrånkomliga. Jag inleder med några synpunkter på vad som måste ske med grundskolan. I senare inlägg vill jag diskutera gymnasiet, Komvux och modersmålsundervisningen.

Skolpengen

Vad ska vi göra med skolpengen? Ta bort den?

Nej, förändra den: utveckla det som är bra och avskaffa det som är dåligt. När vi ändrar innehållet ska vi kanske också ändra namnet.

Vad är värt att ta vara på i skolpengsbegreppet?

Jo, självfallet att tilldelningen till skolan hela tiden följer antalet elever som går där. Man slipper äska pengar från fullmäktige, summan reglerar sig själv. Ett sådant system har vi haft på gymnasieskolan under många år.

Det dåliga är att pengarna automatiskt ska följa eleven. Visserligen följer skolpengen naturligtvis eleven om han flyttar till en friskola eller om han väljer att ha sin skolgång i en annan kommun. Så har det alltid varit och det kan inte ändras.

Grundskolan är en helhet (egentligen borde det också finnas en ledning med ett helhetsperspektiv inte bara på grundskolan utan också på gymnasieskolan eftersom just övergången mellan skolformerna är en strategisk centralpunkt. Kanske kunde den kallas central skolnämnd). De två grundskolnämnderna måste styra fördelningen mellan skolorna, inte mekaniskt låta elevernas skolval bli avgörande för resurstilldelningen.

Om elever flyr en skola måste man satsa ökade resurser på den skolan för att återupprätta kvaliteten och åtgärda de problem som skolan har. Enligt nuvarande system fråntas en sådan skola de resurser den ursprungligen hade och utarmas ytterligare enligt principen ”från den fattige ska tas också det lilla han har”. Det drabbar elever, föräldrar och lärare.

Om en skola attraherar fler elever eftersom den är problemfri och belägen i ett förmånligt upptagningsområde ska den inte få större resurser enbart av skälet att genomsnittsantalet elever i klasserna stiger från kanske 27 till 29. Tvärtom kan det vara lämpligt att fundera på att flytta något av dess överflöd till mindre lyckligt lottade skolor.

Skolan måste ses som en helhet och styras av ansvariga skolnämnder med överblick.

Skolpengen

Det finns och har alltid i skolan funnits reserver för tilldelning av resurser till skolor med stor andel utlandsfödda, barn till lågutbildade föräldrar och barn med olika funktionshinder.

Problemet är att borgarna automatiserat också den fördelningen genom att göra reserven till

en del av skolpengen.

Alla vet att det finns massor av utlandsfödda barn och barn till dem som kallas lågutbildade som fungerar alldeles utmärkt och inte ökar skolans kostnader ett dugg.

Samtidigt finns det barn till högutbildade som av olika skäl, kanske karriärgalna föräldrar med destruktiv människosyn, åsamkar skolan stora kostnader.

Somliga funktionshinder leder inte alls till besvär för skolan medan andra kräver skyhöga kostnader. Rättvisa är inte att alla får lika mycket, som i dagens system. Rättvisa är att alla får efter behov.

Det är skolnämndernas uppgift att genomsåda den skenbart objektiva statistiken, se till behoven och styra pengarna dit.

Rektorerna ska vara pedagogiska ledare och i största möjliga utsträckning befrias från administration. Med dagens skolpengssystem förhåller det sig precis tvärtom. När pengarna automatiskt följer eleverna fluktuerar resurserna så att långsiktig planering blir omöjlig. Administrationen belastas i stället med ideliga anpassningsbeslut.

Omläggningen av organisationen för modersmålsundervisningen som innebar att varje rektor själv skulle beställa den innebar en stor och frustrerande ökning av rektorernas administrationsarbete.

Bredare skolfrågor. Meritpoäng för modersmålskunskaper.

Undervisningens kvalitet är i första hand rektorernas och lärarnas ansvar. Läroplaner, kursinnehåll, betygssystem osv bestäms i andra sammanhang.

Men kommunen har ett ansvar för att barnen i Lunds grundskolor alla får lära sig simma och att kostnaden för att genomföra detta inte särskilt drabbar de östra kommundelarna. Detsamma gäller elevernas rätt till kulturupplevelser.

Naturligtvis kan engagerade skolpolitiker framföra synpunkter också i frågor som ligger utanför deras egen beslutsbefogenhet. Initiativ som bidrog till att historia gjordes till ett kärnämne togs en gång i utbildningsnämnden.

Idag ger kunskaper i språk meritpoäng. Men det gäller bara de språk som ingick i det gamla, gamla elitgymnasiet. Här har vi alltså en förbisedd historisk rest med hundraåriga anor. Nå tyska, engelska och franska är viktiga och blir allt viktigare i dagens värld. Det kan finnas skäl att styra eleverna dit.

Men det orimliga är att kunskaperna i modersmål inte ger samma meritpoäng. Kunskaper i arabiska, ryska, kinesiska, swahili osv är en bristvara i Sverige. Undersökningar har visat att de barn som väljer modersmålsundervisning har betyg som överträffar betygsgenomsnittet bland svenska elever i övriga ämnen.

En reform som ger modersmålen samma ställning som de övriga språken är en rättvisefråga, en fråga om att undanröja ett diskriminerande system, en fråga om att förse Sverige med nödvändiga språkkunskaper i den nya världen.

Fortsätt debatten

Jag hoppas på fler synpunkter, synpunkter på sådant jag förbiset, avsiktligt förbigått, missförstått, behandlat onyanserat eller inte haft en aning om. Vi måste förbereda vårt ansvar för Lunds skolor inför nästa mandatperiod. Det är ett kollektivt ansvar.

Gunnar Stensson

Från midjan och neråt är kvinnan mannens egendom

En domare i Kandahar till Amnestys rapportör. Varje dag riskerar afghanska kvinnor att föras bort under vapenhot, våldtas, utnyttjas som bytesvaror i tvister, i skulduppställningar, tvingas in i äktenskap. Fattiga familjer tvingas gifta bort familjens döttrar för hemgiftens skull. En mor berättar för Amnesty hennes dotter giftes bort när hon var nio år eftersom hennes far "inte hade något val. Vi är mycket fattiga och vi erbjöds 1000 lakh Afghani för henne." Alla vet hur kvinnan hade det under talibanerna. Alla vet att flickors möjlighet att gå i skolan hotas av talibanerna. Många tror att vi sänder soldater till Afghanistan för att reda upp det här och att försvara kvinnornas rättigheter. Mot talibanerna.

Amnesty

Men Amnesty kräver av den afghanska regimen:

- att offentligt och villkorslöst fördöma allt våld mot kvinnor och flickor, även inom familjen.
- att motarbeta traditioner och sedvänjor som resulterar i diskriminering av kvinnor.
- att inte använda seder, traditioner och religiösa uppfattningar som en ursäkt för att undvika reformer kvinnors rättigheter.

- att fortsätta att reformera rättssystemet, utbilda polis och personal inom rättssystemet.

Amnesty skriver att "Våldet mot kvinnor är allmänt accepterat i samhället och hanteras inte på allvar av landets regering eller domstolsväsende." En kvinna berättar för Amnesty: "Vi har inte rätt att lämna hemmet och därmed ingen att vända oss till. Vi kan inte ens berätta för våra föräldrar, grannar eller Mullorna. Om vi gör det kommer de ta våra barn och våra män kommer lämna oss. Vi kan inte ens berätta för andra kvinnor. Ingen känner till mänskliga rättigheter".

Bristfälligt rättssystem

Sedan 2004 gäller en ny konstitution i Afghanistan. Den garanterar män och kvinnors likhet inför lagen. Den säkerställer en minimirepresentation av kvinnor i parlamentet. Det finns ett departement för kvinnors rättigheter som i fjol tog fram fram en handlingsplan för kvinnors rättigheter. Planen ska stärka tillämpningen av existerande lagar, bland annat säkerställa den islamska arvsrätten för kvinnor. Men rättssystemet är bristfälligt och lagstiftningen diskriminerande.

Brottsbalken saknar bestämmelser om våld mot kvinnor. Att få skilsmässa är mycket svårt. En kvinna som lämnar en våldsam man kan dömas för "rymning", ett brott som inte finns... Ofta förekommer att åklagare vägrar väcka åtal och ofta ser polisen våld i nära relationer som ett problem inom familjen. En socialarbetare i Kabul berättar för Amnesty: "En del kvinnor går till polisen men polisen anklagar dem för att vanhedra sina familjer." Det finns ingen entydig definition av våldtäkt. Bland annat krävs fyra vittnen och en kvinna som saknar vittnen kan dömas för hor.

Kanske kan debatten om våra insatser i Afghanistan hyfsas något.

Anders Davidson

Problemet med ökande biltrafik i Klostergården

Lund den 24 mars 2009

Till Tekniska nämnden

Det stråk som är mest drabbat av såväl ökande bil- och taxitrafik som nyttotrafik (i första hand fordon från Markentreprenad) är vägen som sträcker sig från Västanväg mitt för hållplatsen Korpvallen österut förbi Vårvädersvägen, Virvelvindsvägen, Tordönsvägen osv.

Grinden vid infarten markerar att biltrafik inte är tillåten. Den ska naturligtvis vara stängd, men står ofta öppen långa perioder. Nu är låsanordningen sönderbruten.

Klostergården är planerat som bilfritt område. Byalaget får ofta påpekanden om olaga biltrafik. Många boende är mycket upprörda.

Ett exempel är det mail som en person skickade oss häromdagen. ”Jag gick igår som jag dagligen gör vid åttatiden på morgonen från Sunnanväg 14 till Tordönsvägen 4. Just vid den tiden passerar dussintals cyklande och springande barn vägen på väg till Klostergårdsskolan.

Samtidigt kom fyra taxibilar i hög fart in i området kort efter varandra för att skjutsa barn med olika funktionshinder till respektive skolor. Grinden stod öppen. Den stängdes inte heller efter det att bilarna kört ut igen. Skolbarn och förskolebarn kommer ut från ovannämnda gårdar där sikten är skynd. De springer, cyklar. åker rullbräda osv. Det finns inte en chans att en bil som kör i kanske 30 km/timmen ska hinna stanna när en unge kommer utfarande ur gårdsporten.”

Mailet innehöll ett konkret förslag, nämligen att taxibilarna i stället för att köra in i området – och ha besväret att låsa upp och låsa grinden – hämtar barnen på en gemensam samlingsplats vid Nordanväg utanför kyrkan. Flertalet av de funktionshinder som barnen har påverkar inte deras förmåga att förflytta sig”.

Vi är medvetna om att det kan finnas barn och äldre som behöver hämtas vid bostaden. Men vi tror att flertalet kan förflytta sig till centrum. Vi vill att nämnden undersöker möjligheten att anordna en uppsamlingsplats på Nordanväg utanför kyrkan.

Respekten för grinden och trafikmärket som förbjuder fordonstrafik undergrävs när människor upplever att de nonchaleras av taxibilar och andra fordon.

Under trafikmärket finns en smutsig rektangulär textskylt som troligen sattes upp i samband med att Klostergården byggdes. Där står att ”cykel-, sjuk- och handikapptransport” är undantagna från förbudet att köra in i Klostergården. I den mån någon alls läser texten är den snarast förvirrande. Det finns en mängd andra behöriga transporter som t ex sophämtningen. Och det låter som om cyklar transporterades in i området.

Under textskylten finns skylten ”Räddningsväg. Får ej blockeras.” Den är kanske nödvändig.

Det vore bättre att sätta upp en fräsch skylt som förbjuder fordonstrafik utom ”behörig trafik”, kombinerad med en skylt som begränsar hastigheten inom området till 7 km/timmen för behöriga fordon. Grindens lås ska självfallet lagas.

Vi föreslår alltså två saker:

- 1 En uppsamlingsplats för barnen vid Nordanväg utanför kyrkan.
- 2 Att trafikskyltningen utanför Vårvädersvägen förnyas på sätt som beskrivits ovan.

Enligt beslut vid medlemsmöte med Klostergårdens Byalag måndagen den 23 mars 2009.

Gunnar Stensson, ordförande

Att ställa upp till landets försvar

Det verkar som om Anders Fogh Rasmussen, den danske statsministern, i dagarna kommer att utses till generalsekreterare i Nato. Det har han verkligen förtjänat – ingen annan regeringschef smörade så mycket för George Bush som han. Han har varit drivande i Danmarks ivriga försök att komma med i USA:s krig, från ubåten i Irakkriget och danska trupper i Irak och nu i deras krigföring i Afghanistan (just nu 23 döda). Hemma i Danmark har han varit ytterst framgångsrik i att till sin regering knyta det främlingsfientliga Dansk Folkeparti. De många Natoanhängarna på de svenska borgerliga ledarredaktionerna har förhoppningar om att valet av dansken ska göra svensk opinion mer Natovänlig. Jag tror att de tar grundligt fel.

Fredsfrämjande?

Nato fyller ju femtio nu och framställer sig som den stora fredsgaranten. Många kanske föreställde sig att försvarsalliansen hade tjänat ut och skulle läggas ner när Warszawapakten upplöstes och Sovjetunionen splittrades. Alls icke: sedan det skedde har Nato successivt utvidgats till vad som närmast måste karakteriseras som en inringning av Ryssland, ett Ryssland som oavbrutet blivit militärt svagare. Senast var det Ukraina och Georgien som stod på tur, vilket klokt nog motarbetades av Tyskland. Nato är inte så mycket en försvarsallians som en politisk allians som styrs av USA.

Jag kan inte se att Natos verksamhet efter murens fall har varit fredsfrämjande. Vi har ju ett tioårsjubileum nu av bombkriget mot rest-Jugoslavien, i 68 dagar öste man bomber mot kraftverk, broar etc och lyckades därvid döda femhundra serber. Ett humanitärt krig? Aldrig. Och Nato i Afghanistan nu är ju bara en utdragen hämnd av USA efter terrorangreppet den 11 september. Plågsamt att Sverige ska vara inblandat där, under amerikanskt befäl. Det ska bli spännande att se om regering och riksdag går med på den långt mer offensiva roll som snart kommer att krävas av den nya amerikanska administrationen. Kan s+mp+v verkligen gå med på det?

De hade ju rätt

Ett annat tioårsjubileum nu är Seattle, den ekonomiska världskonferensen med WTO och starten på antiglobaliseringsrörelsen. Det är en rörelse som inte utvecklats särskilt väl och som definitivt har stöts av våldsamerikanska som har motverkat dess egna syften. Våld är inte bara moraliskt motbjudande utan också dumt. Motsidan är ju de som har all makt och alla våldsmöjligheter på sin sida, det besannas ju ständigt, här i Sverige senast i Göteborg och i Malmö.

Men det avgörande är att utvecklingen har visat att det ekonomiska världssystemet var genomruttet. Det som för alla blivit uppenbart det senaste halvåret började ju långt tidigare, med banker och finansinstitutioner som bröt samman och fick räddas. Världskapitalismen genomgår en kris som många har varnat för och som varit tydligt på väg under hela 2000-talet. Franska och brittiska banker har varit på deken i flera år. Det handlar inte om dåliga fastighetslån i USA, det handlar om världshandel och valutaströmmar, om nationer som lever på kredit, om utflyttning av industrier och arbete. Kommer kapitalismen med sin förmåga till anpassning och återhämtning att återställa allt till det bästa på något års sikt? Det är svårt att tro, inte minst därför att vi också har en klimatkris på gång.

Försvaret

Jag kan inte låta bli att säga några ord om det svenska försvaret. Försvarsminister Tolgfors har levererat hyllande svada i ärendet utan samband med vad han sa för några veckor sen. Han

har meddelat att om så där fem år ska det bli möjligt för Sverige att ställa 50.000 soldater på benen, varav 22.000 är hemvärnet. Det ska ske med hjälp av en yrkesarmé: Sverige ska alltså få yrkessoldater och en stående här. 2014 ska den samlade styrkan vara mobiliseringsfärdig på en vecka. Jag kan då tala om att för inte så länge sen var jag själv krigsplacerad och kunde vara i tjänst inom ett dygn och att det förband jag tillhörde var stridsdugligt inom två dygn. Vi var några hundra tusen som hade det så

Men det var då det, nu hotas ju Sverige inte av Sovjetunionen längre. Det finns inget krigshot på tio års sikt, det har fastslagits gång på gång. Nej, det gör det inte (men regeringen kan ändå inte låta bli att komma dragande med ryssarna igen).

Jag vill då säga att jag tycker att Sverige ska ha ett försvar och att det inte är fel att ställa 13 stridsvagnar i ett garage på Gotland. Men hotet är inte ryssarna utan att Sverige medvetet förvandlats till ett militärt vakuum. I juni ska Nato ha en storövning i norra Sverige med Kallax som bas för flygstyrkor och därutöver ett brittiskt hangarfartyg. Det är en uppenbar träning för en framflyttning av Natos positioner i ett krisläge. Vilka möjligheter har Sverige i framtiden att säga nej till att Sverige ska stå till förfogande som framskjuten bas för Nato?

Vänsterpartiet – försvarets bästa vän

En SIFO-undersökning i veckan visade att 63 procent vill att Sverige ska ha kvar värnplikten. Det enda parti som går på den linjen och betonar försvarets folkliga förankring är faktiskt vänsterpartiet även om vissa socialdemokrater sympatiserar. Måtte vänsteralliansens överläggningar resultera i att nonsenssnacket om att Sverige försvaras bäst i Afghanistan kan tystna och att vi får en värnplikt som kan stärka landet i både fred och krissituationer. Nostalgia? Nej, en insikt om vad som kan gör att ett land kan försvara sig.

Lucifer

Atomkraft: Linjen som försvann

”Kärnkraften i Sverige ska avvecklas snabbt med början omedelbart. Det kan ske genom skärpta säkerhetskrav, höjd skatt på kärnkraft och genom att kärnkraften får bära alla sina kostnader, inklusive försäkringskostnader, fullt ut. Vi vill också lagstifta om avvecklingen med hänvisning till de stora riskerna och de ekologiska konsekvenserna.”

(Miljöpartiets partiprogram)

”Miljöpolitiken skall inriktas på en minimering av uttaget av icke förnyelsebara resurser, minskad energikonsumtion ... Det innebär bland annat omställning till förnyelsebara energikällor och snabb avveckling av kärnkraften samtidigt som användningen av fossila bränslen minskas.”

(Vänsterpartiets partiprogram)

”Kärnkraften avvecklas i den takt som är möjlig med hänsyn till behovet av elektrisk kraft för upprätthållande av sysselsättning och välfärd.”

(Linje 1:s samt Linje 2:s valsedel i kärnkraftsomröstningen 1980)

”Nej till fortsatt utbyggnad av kärnkraften. Avveckling ... Sysselsättningen ökas genom alternativ energiproduktion, effektivare energihushållning samt förädling av råvaror”.

(Linje 3:s valsedel i kärnkraftsomröstningen 1980)

”Kärnkraften vill vi successivt fasa ut med hänsyn till sysselsättning och välfärd och i den takt kärnkraftselen kan ersättas med el från förnybara källor samt energieffektivisering.”

(Linje 1:s samt Linje 2:s valsedel ... Nej det var visst fel- ursäktat ... Överenskommelse mellan partiledarna för MP, S, V, 22 mars 2009 ska det vara)

Citaten sammanställda av

Ulf Nymark

Varför fälldes popplarna söder om Klostergårdens idrottsplats?

Till Tekniska nämnden

En rad höga ståtliga popplar söder om Klostergårdens idrottsplats bildade en naturlig gräns och avskiljde fotbollsplanerna från korpfbollsplanerna. På det sättet mildrades det ödsliga intryck som stora tomma ytor skapar t ex en dag i mars. Under sommar och höst var de som praktfullast med sina grönrödbruna glänsande blad.

Nu finns de inte mer. De fälldes utan förvarning vid något tillfälle i mitten av mars. Gjort är gjort. Vi vill ändå veta varför de fälldes.

Dessutom vill vi att man ersätter dem med höga träd som på motsvarande sätt fångar upp blicken och gestaltar rymd, vind och sol.

Denna nya trädmassaker fogas till den tidigare som Banverket gjorde sig skyldig till väster om evenemangshallen, trots ingångna avtal med kommunen. Bilden av en grön, trädombiven idrottsplats förvandlades till något som liknar en industrialiserad, bullrande förstad med slamrande tågtrafik. Den industriliknande evenemangshallen med den svarta ishallen blev helt dominerande och förstärkte intrycket av ödligt förstadsområde, i synnerhet gråmulna vårvinterdagar då godstågen slamrar förbi och de tidigare skynda industrierna bortom järnvägen skymtar fram i dimman.

Det inträffade innebär en katastrofal miljööförsämring inom loppet av ett par månader. Men förödelsen är inte oåterkallelig. Det kommer att ta tid att återställa det som skövlats, men det är fullt möjligt och måste ske med största skyndsamhet.

Vi vet att Banverket åtagit sig att återställa det gröna stråket mellan järnväg och idrottsplats. Det förutsätter att det sker skyndsamt.

Vi vill att den fällda raden av höga popplar ersätts med snabbväxande nya träd som återställer det tidigare helhetsintrycket.

Enligt beslut vid medlemsmöte med Klostergårdens byalag den 23 mars 2009

Gunnar Stensson, ordförande

Tågvandring i påsk

Årets påskvandring går alltså mellan de två stationerna Svedala och Skurup på järnvägen mellan Malmö och Ystad. Under större delen av turen kommer vi att vandra inom syn- och/eller hörhåll för själva banan. Det ger anledning till reflektioner om tågtrafiken då, nu och framöver.

Järnvägen fick tidigt smeknamnet Grevebanan därför att den till betydande del bekostades av ägarna till de många gods som den passerade. Den förbilligade godsägarnas transporter av jordbruksprodukter men inte minst av ved till alla Malmös kökspisar. Nu spelar godstrafiken en underordnad roll och mindre blir det snart när Polenfärjorna flyttar från Ystad till Trelleborg, men i en framtid som söker energisnåla lösningar kan det bli annorlunda. I Schweiz kör man fortfarande sockerbetor på järnväg.

Det har däremot aldrig kört så många persontåg på banan som idag, i rusningstid två i timmen åt vardera hållet. Men Skånetrafiken räknar med att det behövs ännu fler och då krävs också dubbelspår. Det kommer att bli intressanta konflikter med tätorternas närboende – minns striden kring Västkustbanans infart i Lund. Om inte en rödgrön politisk ledning förskjuter balansen mellan allmänintresse och egenintresse.

Förutom Skånetrafikens pågatåg kör ett och annat direkttåg Köpenhamn–Ystad, primärt avsett för Bornholmsresenärer. Det ska bli mycket mer av blandning på alla spår om har den borgerliga regeringen just bestämt, statliga SJ ska få konkurrens på långlinjerna. Vad ska man tycka? Länstrafikens avreglering sänkte faktiskt kostnaderna med en fjärdedel men vi är några som vill tro på det statliga monolets potential, förutom VB bland annat Krin Svensson Smith (mp) och Ulf Adelson (f.d. m). För kan inte planhushållningen visa sin (ekonomiska, sociala) överlägsenhet i ett sammanhållet tekniskt system som järnvägen, hur ska den då kunna lyckas med produktionen och distributionen i stort?

Svedala kommun och andra talar om att leda om banan via Sturups flygplats. Det kan de glömma. Sturups siffror rasar när det gäller både flajter, resenärer och gods, och nog förnams den desperata tonen i morgontidningarnas reklambilaga för flyget förra veckan.

Det blir mycket att filosofera kring runt den sprakande lägerelden.

Gunnar Sandin, 046-135899

som gärna tar emot anmälningar

Teater i Lund: lånta fjädrar och fattiga idealister

Lunds teaterförening administrerar mycket av teaterlivet i Lund. Nu befinner föreningen sig i ekonomisk kris. Biljettintäkterna har halverats. Kostnaderna har stigit. Bidraget från Lunds kommun har sänkts till 150 000. Stadsteatern har höjt hyran och avskaffat Teaterföreningens förtur till scenen. Vi har tvingats avstå från krävande uppsättningar och förlägga andra till scener där de går med förlust också när de är fullsatta.

Teaterföreningen förhandlar nu med Lunds kommun om ett nytt avtal. De praktiska och ekonomiska villkoren måste förändras radikalt för att en verksamhet av rimlig omfattning och kvalitet ska kunna upprätthållas.

Halveringen av biljettintäkterna visar att krisen inte bara ekonomisk. Att förköpa en biljett innebär ofta en chansning. Man vet inte vad man får. Gästspelen från Riksteatern och andra producenter omfattar i regel bara en enda föreställning. Förhandsinformationen är begränsad. Här har pressen ett delansvar. Regissörer, skådespelare och musiker kommer hit som halvt okända gäster utan lokal förankring. De får chansen att visa upp sig för t ex 130 åskådare en enda kväll. Sen drar de vidare utan annan feedback än responsen på denna enda föreställning. Och de 130 nöjda eller kritiska åskådarna skingras bland 100 000 andra lundabor.

De lokala gruppernas föreställningar på de fasta teatrarna i Lund som Sagohuset, Månteatern och Lilla Teatern spelas flera kvällar och ses därför av fler. De är viktigare för kulturlivet än Riksteaterns nedslag med uppsättningar som skapats i andra delar av landet.

Succén med "500" visar samma sak. Lundaborna strömmar till föreställningar som kan växa genom att spelas kväll efter kväll och som har lokal förankring.

Det betyder inte att gästspelen är oviktiga. De ger det lokala teaterlivet nya impulser. Men regelbunden tillgång till en stor, modernt utrustad scen är en nödvändighet för att ta emot tekniskt krävande uppsättningar. Den förutsättningen saknas idag.

Det betyder i förlängningen att ett nytt teaterhus måste byggas. I en modern teater kan också ett fruktbart samarbete med Malmö etableras. Det samarbetet kan leda till en fast lundaensemble. Idag tvingas vi dra oss fram med kompromisser och improvisationer. För att orka med det krävs ett rejält kommunalt stöd omfattande såväl lokaler som pengar.

I längden kan teatern i Lund inte enbart bygga på kombinationen fattiga idealister och lånta fjädrar från kommuner med ett generösare kulturliv. Det passar inte en kulturhuvudstad.

Gunnar Stensson